

Rektor

Rikard Skårfors
FD, Utbildningsledare
Rektors kansli, Ledningssekretariatet

Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet)

Yttrande över departementspromemorian Fler veckor med omställningsstudiestöd – för stärkt konkurrenskraft, säkrad kompetensförsörjning och livslångt lärande (Ds 2022:29)

Stockholms universitet har av Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) anmodats att inkomma med synpunkter på departementspromemorian *Fler veckor med omställningsstudiestöd – för stärkt konkurrenskraft, säkrad kompetensförsörjning och livslångt lärande* (Ds 2022:29). Universitetet har följande att anföra.

Övergripande synpunkter

Stockholms universitet ställer sig i huvudsak positivt till förslaget grundtanke om ett mer flexibelt och förlängt omställningsstudiestöd. Det föreslagna tillägget tillsammans med tidigare lagtext gör emellertid att regelverket för omställningsstudiestödet blir ganska komplext, med ett flertal olika villkor som ska vara uppfyllda vid vissa givna tider.

Universitetet menar att det skulle behövas större flexibilitet i förhållande till längden på utbildningar som motsvarar arbetsmarknadens och individens behov av omställning. Inom bristområden som IT, läraryrken etc. handlar det ofta om utbildningar som är längre än vad stödet medger.

Stockholms universitet är också tveksamt till hur många som kommer att kunna ta del av det förlängda stödet, då man i praktiken behöver ha utnyttjat 22 veckor med stödet före 46 års ålder för att ha möjlighet att återkvalificera sig för ytterligare 22 veckor med bidrag och lån. Förslaget, såväl som omställningsstödet i sig, vänder sig dessutom enbart till personer som redan är etablerade på arbetsmarknaden. Regelverket utesluter dem som står längre från arbetsmarknaden och som i högre grad skulle vara i behov av stödet.

Förslaget syftar till att tillgodose arbetsmarknadens behov och kompetensförsörjning samt det livslånga lärandet vilket är positivt. Stockholms universitet vill utöver det även betona att individers behov av omställning kan innefatta såväl längre utbildningar som kortare tid mellan utbildningstillfällena än 15 år. Universitetet föreslår därför att det införs en möjlighet att ansöka om 66 veckors omställningsstudiestöd direkt, alternativt en kortare återkvalificeringstid.

Universitetet vill resa frågan om de föreslagna regeländringarna måste beslutas i nuläget. Ingen kommer att beröras av de föreslagna revideringarna och tilläggen förrän tidigast år 2038. Förutsättningarna kan se annorlunda ut då, varför ett beslut med fördel kan skjutas på framtiden. Att det skulle underlätta för CSN om beslut tas nu framstår som ett svagt argument.

Specifika synpunkter

Stockholms universitet ställer sig negativt till att studerande som tidigare har fått omställningsstudiestöd för en viss utbildning och som fortsätter studera på denna utbildning ska ha förtur till stöd (avsnitt 4.3, s. 41). Det är inte rimligt att förutsätta att samma utbildning finns kvar efter närmare 15 år, och det borde ses som en nackdel om den sökande inte lyckades avsluta utbildningen vid det tidigare tillfället. Stockholms universitet föreslår att denna bestämmelse utgår, med en justering av 4 § förordningen om omställningsstudiestöd.

Av avsnitt 7.9 (ss. 63f.) framgår att inga ytterligare medel planeras att tillskjutas till utbildningsanordnare, utan ”tilldelning av omställningsstudiestöd enligt den föreslagna regleringen sker inom ramen för befintliga anslag och i mån av tillgång på medel” (s. 64). Stockholms universitet menar att denna formulering är missvisande. Det stämmer visserligen att den föreslagna förändringen inte ändrar utbildningsvolymen jämfört med det nu gällande omställningsstudiestödet. Problemet, som universitetet och andra lyft i tidigare yttranden, är emellertid att lärosätena inte fått höjda takbelopp för att möta behovet av omställningsutbildning. Det problemet kvarstår efter det föreslagna tillägget med återkvalificering.

Detta beslut är i rektors ställe fattat av prorektor, professor Clas Hättestrand, i närvaro av universitetsdirektör Åsa Borin. Övrig närvarande har varit Ulf Nyman, Ledningssekretariatet (protokollförare). Ärendet har beretts vid Områdesnämnden för naturvetenskap samt vid Studentavdelningen. Studeranderepresentanter har informerats och haft tillfälle att yttra sig. Föredragande i ärendet har varit utbildningsledare Rikard Skårfors.